

Tað sprettur og grør — men hvar?

skrivar Sverri Midjord, Tveroyri, í Sosialinum, hvar hann m.a. leggur Menningargrunnin undir at hava ávirkað, ja stílað so fyrri, at virki sett á stovn í Suðri eru endað og bygd norðanfjórðs. Henda hansara illgruna og illgitan byggir hann uppá: «Men og tí, sum mæi er sagt, er hetta slíkt».

Sverri skrivur soleiðis: «At nú er virki á Viðareidi farið undir at framleiða pappir (W. C.-pappir og køksrullur)...at eitt slíkt virki var vist stovnað í Sandvík, er mæi sagt, og at teirra hugskot var tað fyrsta...»

Veruleikin er hesin: Viðv. framleiðslu av pappirsörum í Sandvík P/f Oddin, Sandvík:

Tann 9/3—81 biður P/f Oddin um at fáa nágreinligu at vita treytir v.m. um lan og annan stuðul úr Menningargrunninum.

Samstundis sigur felagið, at so skjótt teir hava fingið til vega yvirtil fyrri: 1) rakstrarætlan 2) lögúætlan og 3) marknaðin, verður hetta sett grunninum.

Tann 23/3—81 sendir grunnurin «P/f Oddin» umsóknarblað og sigur annars, at tað sambært viðtøkum og lögum grunnins onki er til hindurs fyrri at stuðla einum evt. projekti.

Siðani hoyrir grunnurin onki aftur frá felagnum.

Tann 15/6—82 fær grunnurin umsókn um stuðul til somu framleiðslu frá felag á Viðareidi — tó við nágreiniligum projekti, figgjar- og rakstrarætlan v.m. Og eftir at hava kannað projektið gjølliga, samtyktir nevnd grunnsins at stuðla projektinum.

Tann 26/6—81 mælir Íðnaðarstovan P/f Oddin ikki at fara undir at seta upp ætlaða virki. Í hvørfall ikki í løtuni.

Menningargrunnurin hvørki kann ella hevur loyvi til at biða í árávis eftir einari umsókn, og samstundis avvisa allar aðrar umsóknir tess vegna.

So nevni tú, Sverri Midjord eisini roykivirkið í Porkeri sum tær er sagt frá. Veruleikin er hesin: At Menningargrunnurin onga umsókn hevur fingið úr Porkeri (ella úr Oyndarfirði) um figgjar av roykivirki.

Tó skal viðmerkjast, at Menningargrunnurin ger eina kanning av, um tað er «lønsumt» at fara undir roykivirki í løtuni. Figgjarliga úrtøkan — vinningurin — av teimum báðum verandi roykivirkjunum hevur verið ymiskur og ikki alt ov ljósar.

Annars skal eg upplýsa tær Sverri Midjord, at í tí, sum er farið av árinum 1982, so hevur Menningargrunnurin veitt kr.

11,7 mill. sum lán, studning, rakstrarlán og veðhald til ymisk tiltøk í Suðuroy. Hetta hevur givið 91 nýggj arbeidsplass í oynni.

Omanfyrir nevnda er so veruleiki og ikki annað, sum «mæi er sagt frá» — «rennur mæi í huga» o.s.fr.

Vágar tann 18. okt. 1982
Ove Mikkelsen
Nevndarlimur í
Menningargrunninum

P. S. Min goði vinur Sverri Midjord, næstu ferð ta «tær verður okkurt fortalt», so kann tú málið, aðrenn tú alment í bløðum og í illgitingum hongur stovnar ella persónar út fyrri líkt og ólíkt.

Møguliga hevur nýtslan av sleigusøgum verið politiskt vápn í háborg javnaðarmanna á Tveroyri. Men goði vinur, tann tíðin er farin, tí nú á døgum hugsa fólk meiri um tingini. Og sanneleikin roynst nú einaferð í longdini — í longdini — best.

At enda eini vinarráð: Trúgv onki av tí, sum tú hoyrir, og bert helmingin av tí, sum tú sær. Tí so fær tú ikki heilt skeivur. Og sum lokalpolitikari — á Tveroyri stakliga — átti tú at vita, at alt tað ein hoyrir, ikki altið er líka eftirfaraði.

Heilsan vinur tin Ove

Ætlað íðnaðartiltøk í Suðuroy

Undir hesum heiti skrivar huldumaðurin J.K.P. í Sosialinum sipandi til grein Sverra Midjords um sama mál.

Fyrri ikki at endurtaka meg, fari eg at biða teg lesa mitt aftursvar til S. M. viðv. P/f Oddin, og viðv. roykivirkinum í Porkeri, sum eg skal hava verið við at flyta til Kollafjørð, men, sum, nevnt, so hevur Menningargrunnurin onga umsókn fingið um stuðul til roykivirki, hvørki í Porkeri ella Kollafjørð.

Viðv. «Sagverk Føroya» sum ætlað var at byggja í Vági, so hevur Menningargrunnurin gjørt gjøllar kanningar viðv. tørvinum av einum slíkum virki eins og hvørvið slíkt verður lønandi, jattaði Mnrg. lán til figgjanina eins og

rakstrarlán. Tí kanningar vistu, at um vanlig figgjaran fekt, bar virkið seg við einans at eiga ca. 14% av innlutnum skornum viði til Føroya. Men tverri sýtti Íðnaðargrunnurin lán, so fyrri at verða lønsumt skal virki nú fáa 33% av innflutninginum. At virkið ikki er bygt enn er ikki Mnrg. skuld, men tørvandi samarbeiðsvilji frá Vágs kommunu o.a. Men verður tó nú bygt í Lopra í næstum. Viðv. beding á Tveroyri, so hevur Mnrg. onga umsókn fingið um naka slíkt tiltak.

Men viðv. Vágs skipasmíðju gav Mnrg. tann 25/12 1980 tilsøgn um stuðul, um onnur figgjar eisini fekt til vega. (Hendan tilsøgn er nú fyrri langt siðani blivin til endalig jättan).

Men tverri vildi Íðnaðargrunnurin einans verða við her við óvanliga hørdum treytum viðv. eginpeningi. Kravdi hægri prosent í eginpeningi, enn vanligt praktiserað, meðan Mnrg. helt seg til

vanligan praksis.

Hvi nevnd Íðnaðargrunnsins ikki hevur sett seg føra fyrri at ganga hesum báðum umsóknum á mæti, duga teir sjálvir at svara fyrri, og er mæi sum nevndarlimur í Mnrg. óviðkomandi.

Og sum nevnt til S. M. so hevur Mnrg. bert í ár — 1982 — veitt ca. 11,7 mill. kr. sum lán, studning, rakstrarlán og veðhald til íðnaðarfremjandi mál í Suðuroynni og harvið hjálpt til at útvega 91 nýggj arbeidsplass í oynni.

So sum tú sær, so er onki, sum haltar her, og ei heldur hevur Suðuroyar nevndarlimurin í Menningargrunninum verið við til at bera arbeidsplass burtúr úr oyggj okkara. Nevnd grunnsins rekur ikki lokalpolitik av nøkrum slag, hvørki so ella so, eins og avgerðir grunnsins aldrin hava verið ávirkaðar av nakrari politiskari áskoðan.

Vágar tann 18. okt. 1982
Ove Mikkelsen

Framhald av síðu 9

básurin hjá BW-møblum varð kosin sum vakrasti básur á stevnuni.

Nú er so góður mánaður farin, siðani stevnunar varð hildin. Bergur Wardum sigur, at tey hava havt úr at gera á verkstaðnum á Spógvavegnum. Tey fingur nogvar bileggingar á stevnuni, sum nú verða avgreiddir. Harumframt vitja dagliga fólk niðan á virkið at siggja, hvussu hesir polstraðu føroysku møblarnir verða gjørdir og siggja út lidnir. Bergur Wardum sigur, at nakað væl er selt siðani virkið fór í gongd. Tey hava nokk at gera til jóla, men mogleiki er at okja um framleiðsluna fáa tey nýggjar ordrar.

Verður talan um stórri bileggingar, so hevur virkið mogleika at seta fleiri fólk at arbeiða við hesum. Umframt at gera nýggjar møblar hevur virkið eisini verkstað, har gamlir møblar verða umvældir.

Uppá fyrispurning um virkið ikki ætla at vera við í stórri projektnum, har talan er um at gera møblar til stovnar, fyrirkur og slíkt sum Hotel Føroyar og Norðurlanda Húsið, sigur Bergur Wardum, at hetta er nakað, sum hann vonar kann gerast veruleiki eisini.

Kappingarførir

— Vit hava nú vist, at vit eru kappingarførir við útlendskar møblar. Nú skal so tíðin visa, um vit eru kappingarførir við aðrar, tá talan er um at hópfra-leiða møblar. Sjálvur haldi eg, at vit vera kappingarførir, og tí er tað við góðum treysti, at vit fara at bjóða uppá polstraðar møblar, ið eitt nú skulu gerast til nýggja Hotel Føroyar.

Bergur Wardum visir tó á, at tað nú er eitt ár siðani, at útbjóðingartilfarið uppá møblarnar til Hotel Føroyar skuldi koma út. Hetta hevur verið útselt, og enn veit hann ikki, nær mogleiki verður at siggja útbjóðingartilfarið.

— Er tú visur í, at polstraðu møblarnir verða bodnir út?

— Tað havi eg alla tíðina tikið sum givið og havi tí biðað spurt eftir tí. Men nú fer tíðin at liða, og hotellíð skal verða klárt at taka í brúk í mei næsta ár.

— Kann hetta ikki skerja tinar mogleikar at vera við at bjóða uppá møblar til hotellíð?

— Tað er greitt, at jú longri biðað verður við at bjóða út til listatið, tess styttri tíð hava vit um at gera møblarnar. Tá trúgvi eg eisini, at leiðslan fyrri hotellíð fer at taka tað virki, sum hevur størstu framleiðsluorkuna og kann lata møblarnar uppá stytstu tíð.

— Men eg havi skilt, at eisini føroysk virki skulu hava ein mogleika at bjóða uppá møblar til hotellíð so hesum rokni eg við, at leiðslan fyrri byggj-ingini tekur hædd fyrri. Eg má tó viðganga, at ein er farin at ótølást eftir listatiðini.

Týðning at vera við

Vit spurdu nú Berg Wardum, um tað hevur nógv at siga fyrri virkið, at tað er við til at bjóða uppá tilikt sum møblar til Hotel Føroyar. Til tað sigur hann, at hetta er ein stór avbjóðing, og at tað er stórur áhugi frá hansara siðu at vera við í einum slíkum projekti. Skuldi tað hent, at okkara virki fekk eitt slíkt arbeiði, so hevði hetta týtt nógv fyrri okkum í framtíðini og fyrri framleiðsluna av føroyskum møblum, leggur Bergur Wardum aftrat.

Viðvikandi møblum til Norðurlandahúsið sigur Bergur Wardum, at har hevur kandi finski arkitekturin Alvi Alto teknað, og møblarnir verða gjørdir í Finlandi.

— Men hvussu verða BW-møblar seldir, spurdu vit at enda Berg Wardum.

Til tað sigur hann, at higartil er selt frá virkinum. Hann hevur enn ikki tikið endaliga støðu til selupolitikkin, men sigur, at tað er so nógv at fáa í rætt lag í hesi innkoyringartíð, at hann ikki hevur tikið endaliga støðu

til, hvussu solan av møblunum skal fara fram í framtíðini.

Innkoyring av nýggju framleiðsluni krevur nógv av teimum 5 star-fólkunum.

Bergur Wardum er 3. ættarlið í møblayrkinum. Abbi hansara, Hans P. Poulsen, byrjaði fyrri 55 árum siðani, og tók seinni pápin Bena Wardum yvir. Hesi ár hevur mest verið arbeiðt við at umvæla gamlar møblar men eitt skifti var eisini nógv gjørt av nýggjum polstraðum møblum.

Tað hevur annars verið dreymurin hjá Bergi Wardum hesi seinastu 10 árin at faraundir at framleiða møblar aftur, eftir at henda framleiðsla datt niðurfyrri eftir kríggið.

Nú fyrri góðum mánað siðan gjørdist hetta veruleiki.

— Eg satsi fyrst og fremst uppá góðsku, sigur Bergur Wardum. Vit skulu gera nakað, sum fólk eru nógd við. Vit kunnu tí eisini lata fleiri snið av møblum í 10 ella 20 ymsum litum. Fólk kunnu bert koma á virki og velja sær ein avísan lit. Eisini hava vit mogleika at bota tað aftur, sum verður oyðilagt, eitt nú um ein siggarett brennir hol á eina sofu. Tá kunnu fólk koma við sofuni, og vit seta nýtt stoff á tað, sum er oyðilagt.

jan

Óli í Áarstovu

Stavnamaðurin var komin í Sandoyinna, men tordi ikki aftur vegna veður. Olmussudýrið ræðist sjógv.

— * —

Eg visti tað altið. Reyparin hevur ikki pissað í saltvatn.

— * —

Ein umbering

Tað kemur fyrri, at vit fáa sendandi onkra «góða» frá lesarum til at seta undir skemti-teigin Óli í Áarstovu. Tað kemur eisini fyrri, at vit fáa onkra «minni góða». Tað er eisini komið fyrri at onkur av hesum seinast nevndu er komin í blaðið. Orsøkin er, at vit hava ikki ansa nógv væl eftir, og tað eru vit ógvuliga hørmum.

Ein skemtisøga skal ikki vera óndsinna. Tá er hon ikki skemtilig longur. Tá rakar hon á skeivum stað og hon kann raka meint. Hetta hevur ongantíð verið ætlanin við hesum teigi og vit vilja gera okkara besta við at ansa betur eftir í framtíðini.

Tess styttri lesarabrevini eru — tess fleiri sleppa við

Heldur tú ikki

sosialin